

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Україна і процеси європейської інтеграції

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Не обмежено	кафедра	Менеджменту, бізнесу і адміністрування

ВИКЛАДАЧ

ПЕТРОВ Вадим Миколайович

Вища освіта – спеціальність 073 «Менеджмент»

Науковий ступень – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – 26 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 90 наукових (у тому числі тих, що індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science Core Collection) та навчально-методичних праць;
- член групи забезпечення ОПІ 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- член-кореспондент Академії економічних наук України;
- член Громадської організації «Всеукраїнський конгрес вчених економістів аграрників».

телефон	+38 095 117 93 46	електронна пошта	v.petrov0741@btu.kharkiv.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	-------------------	------------------	-----------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	набуття здобувачами теоретичних знань і практичних навичок щодо розвитку інтеграційних процесів у Європі та місця у них України за часів новітньої історії та їх перспектив в умовах сучасних глобальних викликів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• узагальнення історичних закономірностей зародження і розвитку інтеграційних процесів у Центральній і Західній Європі після другої світової війни / індивідуальні та групові завдання; • визначення основних етапів євроінтеграції / індивідуальні та групові завдання; • дослідження критеріїв та процедур вступу країн до Європейського Союзу / індивідуальні та групові завдання;

	• визначення ролі громадської думки у процесах євроінтеграції / індивідуальні та групові завдання; • дослідження факторів, що стимулюють (або гальмують) процеси інтеграції нових членів до загально європейських інституцій / індивідуальні та групові завдання; • дослідження механізмів співробітництва ЄС з третіми країнами / індивідуальні та групові завдання; • дослідження спільних політик ЄС / індивідуальні та групові завдання; • визначення перспектив розвитку процесів європейської інтеграції в мовах сучасних політичних, економічних, військових, міграційних та інших викликів / індивідуальні та групові завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекції, 18 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
Тема 1.	Предмет, завдання і методи дисципліни. Політика європейської інтеграції.	ПЗ 1	Європа після Другої світової війни – початок співпраці (1945-1954 рр.).	Самостійна робота	1. Формування політики європейської інтеграції України. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС. 2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. 3. Глибока і всеосяжна Зона вільної торгівлі між сторонами. 4. Лібералізація візового режиму між Україною та ЄС. 5. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 6. Участь України у міжнародних організаціях і союзах.
Тема 2.	Чотири етапи розширення Європейського Союзу у XX столітті.	ПЗ 2	Перше розширення Європи (Великобританія, Данія, Ірландія).		
Тема 3.	Три етапи розширення Європейського Союзу у XXI столітті.	ПЗ 3	Середземноморське (друге і третє) розширення ЄС: Греція, Іспанія, Португалія.		
Тема 4.	Зовнішня політика ЄС та перспективи подальшого розширення.	ПЗ 4	Четверте розширення (Швеція, Фінляндія, Австрія).		
Тема 5.	Простір свободи, безпеки та справедливості Європейського Союзу.	ПЗ 5	Падіння Берлінської стіни – нова карта Європи.		
Тема 6.	Україна у процесах європейської Інтеграції.	ПЗ 6	Програми підтримки ЄС для Центральної та Східної Європи.		
		ПЗ 7	Копенгагенські критерії членства в ЄС. Процес переговорів між ЄС та країнами-кандидатами.		
		ПЗ 8	П'яте та шосте розширення ЄС: виклики, результати та перспективи.		
		ПЗ 9	Хорватія – останнє розширення ЄС. Країни-кандидати на вступ до ЄС.		
ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ					

1. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615/98#Text>.
2. Актуальні питання суспільних трансформацій в Україні: безпековий та євроінтеграційний виміри : кол. монографія / під заг. ред. Ю. В. Палагнюк, С. І. Шкірчака. Миколаїв : ЧНУ імені Петра Могили, 2018. 300 с.
3. Баймуратов М. О., Хоббі Ю.С. Модифікації державного суверенітету в умовах європейської інтеграції в контексті взаємовідносин Європейського Союзу з державами-членами : монографія. Суми : Університетська книга, 2013. 300 с.
4. Бояр А. О. Карпчук, Н. П., Романюк Н. І. Європейський Союз : навч. посіб. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.
5. Грінченко О. Європейська політика сусідства як підґрунтя для співробітництва Європейського Союзу з Україною. *Європейське право*. 2012. № 2-4. С. 208-214.
6. Європейський Союз. Що це таке і що він робить. Київ: Представництво ЄС в Україні, 2018. URL: <https://eu-ua.org/sites/default/files/inline/files/pro.yesdf.pdf>.
7. Льницька У. «Східне партнерство» як вимір європейської політики сусідства та діалоговий рівень співробітництва України з ЄС. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2014. Вип. 26. С. 113-120.
8. Інституції Європейського Союзу. Хто робить політику в Європейському Союзі? URL: <http://www.goethe.de/ins/ua/prj/eur/nst/ukindex.htm>.
9. Мальська М.П., Антоноук Н.В. Основи європейської інтеграції : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
10. Палагнюк Ю. В. Державна євроінтеграційна політика України: теорія, методологія, механізми : монографія. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 392 с.
11. Палагнюк Ю. В., Сорока С.В. Управління в ЄС та політика європейської інтеграції : мультимедійний підручник. Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили. URL: <https://eugov.chmnu.edu.ua/miltymediinyi-posibnyk/>.
12. Петров В.М., Палагнюк Ю.В., Сорока С.В. Інституціональні системи України та ЄС : конспект лекцій. Харків : ДБТУ, 2025. 278 с.
13. Прокопенко Л.Л., Рудік О.М., Рудік Н.М. Інституційна система ЄС : навч. посіб. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.
14. Прокопенко Л. Л., Рудік О. М., Рудік Н. М. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с.
15. Юдіна Г.І. Особливості функціонування інституційного механізму Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. Ужгород : УНУ, 2024. № 85 (4). С. 370-377.

1. Офіційні Інтернет-представництва інституцій Європейського Союзу. Офіційний веб-сайт Європейського Союзу. <http://europa.eu>
2. Офіційний веб-сайт Європейської Ради. <http://www.europeanCouncil.europa.eu>
3. Офіційний веб-сайт Ради ЄС. <http://www.consilium.europa.eu> Офіційний веб-сайт Європейської Комісії. <http://ec.europa.eu>
4. Офіційний веб-сайт Європейського Парламенту. <http://www.europarl.europa.eu>
5. Офіційний веб-сайт Суду Європейського Союзу – <http://curia.europa.eu>
6. Офіційний веб-сайт Суду Аудиторів. <http://www.eca.europa.eu>
7. Офіційний веб-сайт Соціально-економічного Комітету ЄС. <http://www.eesc.europa.eu>
8. Офіційний веб-сайт Комітету Регіонів. <http://cor.europa.eu>
9. Офіційний веб-сайт Представництва ЄС в Україні. <http://eeas.europa.eu>
10. Офіційний веб-сайт Європейської Служби Зовнішньої Діяльності. <http://eeas.europa.eu>
11. Офіційний веб-сайт Інформаційного Центру Сусідства ЄС. <http://www.enpiinfo.eu>
12. Online Resource Guide to EU Foreign Policy. <http://www.eufp.eu>
13. Офіційний веб-сайт Європейського Омбудсмена. <http://www.ombudsman.europa.eu>
14. Офіційний веб-сайт Європолу. <https://www.europol.europa.eu>
15. Інтернет-портал законодавства ЄС. <http://eurlex.europa.eu>
16. The European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). <http://fra.europa.eu/en>
17. Петров В.М. Інституціональні системи України та ЄС : методичні вказівки до проведення практичних занять та самостійної роботи. Харків : ДБТУ, 2025. 41 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.ly/1HoWYh9>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за теми
		до 50	підсумкове опитування
Тематичне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один до одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.